Vrijdag 15 September 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4309

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeetster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Maastricht Bevrijd.

Eerste Gordel van de Siegfried-Linie doorbroken.

Noordamerikanen landen op Palau in de Stille Oceaan.

Russen in Praga, de voorstad van Warszawa.

Vijandelijkheden tussen Finnen en Duitsers begonnen?

Aneta heeft om elf uur officieel de bevrijding van Maastricht gemeld.

In een speciaal telegram, dat ons via de kabel werd toegezonden door de Associated Press met het oog op de atmospherische stoornissen, hebben de Duitsers de ontruiming van Maastricht bekend gemaakt. De stad Nancy is in Noordamerikaanse handen gevallen. Een Fins communiqué maakt melding van een Duitse aanval op het eiland Hogland. De Duitsers vestigden een klein strandhoofd, doch de meeste aanvallen worden afgeslagen. De Geallieerden hebben de Siegfriedlinie op drie plaatsen doorboord. Uit het telegram valt niet op te maken of dit slechts de eerste defensiegordel is. De orkaan heeft hevige schade veroorzaakt in het Noordoostelijk deel van de Verenigde Staten en heeft de verbindingen ontwricht.

NAAR MAASTRICHT.

Het Deutsche Nachrichten Büro heeft Donderdagavond toegegeven, dat Noordamerikaanse troepen door de Duitse linies zijn gedrongen bij Maastricht in het voorgebied van Aken. Deze doorbraak zou volgens het DNB hebben geleid tot een Duitse terugtocht op de lijn Maastricht — Valkenburg (Aneta).

VOORBIJ MAASTRICHT.

Het DNB gaf toe, dat de Noordamerikanen een doorbraak hebben gemaakt aan het Westfront voorbij Maastricht op de toegangswegen naar Aken en dat de „bittere gevechten voortgang vinden in dat gehele gebied tot ergens ten Zuiden van Aken". Het DNB zeide, dat de doorbraak werd gemaakt door herhaalde aanvallen, na een voortdurend hevig bombardement en de Duitsers tot de aftocht gedwongen werden. Het agentschap zeide: „De aanvallen volgden de tegenaanvallen op in bijna onafgebroken volgorde. De Noordamerikanen slaagden er tenslotte in een doorbraak te maken, welke leidde tot de terugtrekking van onze troepen naar een linie, welke loopt van Maastricht naar Valkenburg, 20 kilometer ten Noord-Westen van Aken (Londen, (AP) 14.9).

DE STRIJD OM ZUID-WEST NEDERLAND.

Wat op het ogenblik gebeurt in het Zuiden van Nederland — waar, volgens officiële berichten twee doorbraken aan de grens hebben plaats gehad, die van groot belang zijn voor aanvallen op de Duitse industriestreek — kan geen verwachtingen scheppen voor een snelle bevrijding van Nederland zelf.

Rotterdam blijft buiten het bereik van de Geallieerde schepen en de strijd om Nederland is nauwelijks begonnen. Het feit, dat Noordamerikaanse en Britse troepen over de grens zijn getrokken, betekent nog niet, dat zij op weg zijn om Nederland te gaan bevrijden.

Het Geallieerde Hoofdkwartier heeft gemeld, dat de doorbraken plaats hadden ten Noorden van het Albertkanaal te Hechtel en een verder naar het Zuiden in de buurt van Maastricht. Biezonderheden zijn niet verstrekt.

Wanneer de Duitsers zich nu terugtrekken uit Nederland, wil dat niet zeggen, dat zij het gehele gebied prijsgeven. Daar kunnen twee redenen zijn voor het Duitse vervoer in de richting van de Duitse grens. Zeer belangrijk is, dat de Duitse troepen, die sedert de bevrijding van Antwerpen langs de Vlaamse kust zijn gedrongen, slechts kunnen ontsnappen door Nederlands gebied.

Ten Zuiden van de zeearm van de Schelde tegenover Vlissingen ligt Zeeuws Vlaanderen; dit Nederlands gebied is nog altijd in Duitse handen en dient als bruggehoofd voor de terugtrekkende troepen. De troepen kunnen slechts ontsnappen over Walcheren en Zuid Beveland. Deze ontsnappingsweg is zeer moeilijk, daar de Geallieerde luchtmacht herhaaldelijk aanvallen hierop verricht.

Van Zeeland moeten de Duitsers over Bergen op Zoom naar Nijmegen zien te vluchten. Maar al deze verbindingswegen staan onder vuur van de Geallieerde vliegers. Het is juist op dit verkeer van terugtrekkende militairen uit Frankrijk en Vlaanderen, dat de aanvallen gericht worden en niet op de in Nederland gestationneerde troepen.

De Duitsers, die op Walcheren zijn, zullen daar zo lang mogelijk blijven, daar Antwerpen van geen enkel nut is zolang de Wester Schelde onder het vuur der Duitse kanonnen ligt.

Een tweede oorzaak van het Duitse verkeer van Nederland naar Duitsland is gelegen in het overbrengen van de Duitse burgers, die in Nederland verblijven. Het grootste gedeelte der Nederlanders leeft boven de lijn, die door de grote rivieren wordt gevormd. Deze natuurlijke verdedigingslinie is veel sterker dan de sterkste secties van de Siegfriedlijn. Het Westelijke gedeelte is gevormd door de brede zeearmen. Dan komt het gebied, dat doorkruist wordt door de snelstromende Maas, Waal en Rijn. Tussen die rivieren liggen de door de Duitsers geïnundeerde gebieden. Van Nijmegen tot de zee is aldus een linie gevormd, die 130 km. lang is. Wanneer de Duitsers deze positie opgeven moeten zij het land verdedigen langs de lijn Nijmegen — Emden. De afstand hiervan is echter 50% groter en de verdediging er van is onvoldoende. De Nederlandse rivierlinie is de sterkste verdedigingslijn, die de Duitsers in het Westen van Europa hebben. De bevrijding van Nederland is slechts mogelijk na het omtrekken dezer linie (Aneta).

DE CANADEZEN NAAR NEDERLAND.

Canadese troepen, die naar het Noorden optrekken langs de Belgische kust, vechten op 2½ km. van de Nederlandse grens. Na het bruggehoofd over het Leopoldkanaal te hebben gevormd, 7 km. ten Noorden van Brugge. Volgens de BBC hebben de Duitsers in het gebied tussen de Scheldemonding en de Belgische grens 4000 man liggen. Dezen moeten eerst verdreven worden vóór men enig practisch nut van Antwerpen kan hebben. Volgens een andere uitzending van de BBC zou Hitler luchtafweerkanonnen uit Duitsland naar het front hebben doen overbrengen om daar over een groter aantal 88 mm. vuurmonden te beschikken. Dit geschut is echter zeer kwetsbaar, daar er geen pantsers voor staan en de stukken zelf te hoog van de grond staan. Ook is de bemanning niet tegen haar taak opgewassen (Aneta).

ARNHEM-NIJMEGEN SLEUTEL DER OORLOGVOERING.

De Duitse militaire autoriteiten hebben de fabrieksarbeiders van de Oostelijke provincies opgeëist om een tweede verdedigingslinie op te werpen ten Noorden van de Maas-Waal-Rijn linie. Volgens te Stockholm ontvangen berichten wordt de linie gelegd langs de IJsel. Het gebied Arnhem-Nijmegen zal waarschijnlijk een scharnier vormen in de Duitse verdedigingslinies. (Aneta)

DUITSE TROEPEN INGESLOTEN.

De Duitse troepen zijn ingesloten tussen de Albert- en Scheldekanalen en zien een algehele uitroeiing tegemoet. Zij werden gevat ten Zuiden van het Scheldekanaal door het optreden van andere Duitse strijdkrachten, die reeds over dit kanaal vluchtten en vervolgens de bruggen opbliezen. De Geallieerde legers drongen op tussen de twee kanalen, teneinde de Duitsers in de pan te hakken.

Limburg, Mijn Vaderland.

Limburgs volkslied.

Waar in 't bronsgroen eikenhout
't Nachtegaaltje zingt;
Over 't malsche korenveld
't Lied des leeuweriks klinkt;
Waar de hoorn des herders schalt,
Langs der beekjes boord,

Refrein:

Daar is mijn Vaderland,)
) bis
Limburgs dierbaar oord!)

Waar aan 't oud Oranjehuis
't Volk blijf hou en trouw,
Met ons roemrijk Nederland
Eèn in vreugd en rouw,
Trouw aan plicht en trouw aan God,
Heerscht van Zuid tot Noord;

Refrein.

TOT BIJ AKEN.

Noordamerikaanse tanks en voetvolk trekken langzaam maar onweerstaanbaar op door de gebroken wig in Duitsland. Onze gepantserde legers schoven gezamenlijk ongeveer 10 kilometer naar voren om door te dringen in de Siegfried-linie. Zij kwamen in de buurt van Aken in een gebied beneden de stad. Het voetvolk veroverde ongeveer 14 kilometer in het gebied van Pruin.

De nazies vochten in de nacht in sommige streken van uit haastig opgeworpen stellingen in het front van de hoofdverdedigingswerken in de Siegfried-linie zelf. Zij toonden daardoor hun gebrek aan vertrouwen in de kracht van deze linie. De dag bracht in het algemeen vermindering van de angst en de schrik der Duitse burgerbevolking. Nergens is enig teken van burgerlijke weerstand.

Een Noordamerikaans officier verklaarde, dat er veel bereikt was en er reden was tot grote tevredenheid over het verloop van deze dag (Met het Eerste Leger van de Verenigde Staten bij het invaderen van Duitsland, (AP) 14.9).

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte Donderdagavond bekend, dat de Noordamerikanen zich op anderhalve kilometer ten Zuiden van Aken bevonden. Het Noordamerikaans geschut nam de stad onder vuur en vernielde een spoortrein. Het eerste leger heeft Hergenrath en Gemmenick veroverd bij aanvallen in het Reich langs een front van 15 kilometer ten Zuiden van Aken. Ook is bevestigd, dat men in Duitsland is doorgedrongen tot het gebied ten NoordWesten van Prum. Genietroepen, welke door tanks en geschut gesteund worden, overkomen de tankaanvallen en andere versperringen in de eerste gordel van de Westwal in het gebied van Aken. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 14.9).

BIEZONDERE RECHTBANK IN FRANKRIJK.

De Voorlopige Franse Regering hield haar eerste bijeenkomst na de herziening van het cabinet. Besloten werd tot de zo snel mogelijke oprichting van biezondere rechtbanken in elk departement van Frankrijk om de bestraffing van de samenwerkers met de Duitsers te regelen. De rechtbanken zullen zich ook bezig houden met de winsten, die tijdens de bezetting gemaakt zijn door middel van samenwerking of andererzins. Deze goederen zullen dan onteigend worden.

Biezondere commissies zijn ook ingesteld om de ondergrondse strijdkrachten in te schakelen in het leger (Parijs, (AP) 14.9).

BEKENDMAKING VAN TITO.

Een speciaal communiqué van hedenmorgen uit Tito's Hoofdkwartier meldt, dat Joegoslavische strijdkrachten de bezetting van het eiland Brac voor de Dalmatische kust voltooid hebben. Duitsers leden hevige verliezen in manschappen en materiaal. De opruimingsoperaties op de andere eilanden duren voort.

Het nieuws van vandaag.

De eerste defensiegordel van de Siegfried-linie is op twee plaatsen doorbroken, doch de Siegfried-linie is nog niet gepasseerd en hiervoor zal nog wat meer nodig zijn. Immers, dit za de grootste klap zijn, die Duitsland thans kan krijgen en het is dan ook te verwachten, dat het alle middelen aan zal wenden om dit te voorkomen. De troepen van het Noordamerikaanse 1e leger bevinden zich reeds vlak bij Aken volgens de laatste beschikbare berichten.

De nieuwsverzorging is hedenmorgen zeer slecht als gevolg van de atmospherische stoornissen die door de grote storm boven de Atlantische Oceaan veroorzaakt worden. Er schijnen zich evenwel geen opzienbarende gebeurtenissen aan het Westelijk front te hebben voorgedaan. De Duitsers die het Albertkanaal verdigden, zitten nu in grote moeilijkheden, aangezien zij zich niet verder kunnen terugtrekken over het Schelde-Maas Kanaal. Andere Duitsers, die er over vluchten, hebben alle bruggen opgeblazen met uitzondering van één, die op de koop toe in handen is van de Geallieerden. De Duitsers, die tussen de twee kanalen gevangen zitten, lopen dus grote kans geheel uitgeroeid te worden. De opmars in Nederland heeft blijkbaar geen grote voortgang gemaakt, gezien het feit, dat er grote Duitse groepen meer naar achteren opgeruimd moeten worden.

De Canadezen, die verder ten Westen van Leopoldkanaal overstaken, moesten zich terugtrekken als gevolg van krachtige vijandelijke tegenaanvallen.

In Noord-West Frankrijk vordert het leger van Generaal Patton nog het best.

Volgens een laat, nog onbevestigd bericht, is Nancy hedenmorgen om 11 uur genomen door de Noordamerikanen.

In Italië wordt fel gevochten voor de Gotische linie. De strijdkrachten van het achtste leger hebben eindelijk het dorp Coriano veroverd alsook de heuvelrug, welke ten Zuid-Westen van dat dorp loopt. In Transl vanië werden nog een honderdtal plaatsen genomen, doch de belangrijkste winst werd door het Rode leger geboekt aan het centrale Poolse front waar Praga, de voorstad van Warszawa, op de Oostelijke oever van de Wisla genomen werd.

Heden is het de dag, dat de Duitsers zich geheel uit Finland zouden hebben moeten terugtrekken. Doch dit is blijkbaar niet geschied en bovendien meldt een bericht, dat de Duitsers een aanval deden op het strategische eiland Hogland in de Finse Golf. Daar wordt nu gevochten tussen Finnen en Duitsers.

In de Stille Oceaan hebben de Noordamerikaanse strijdkrachten het offensief hervat in de richting van de Philippijnen. Men is geland op de Palau-eilanden waar de Japanners een belangrijke vlootbasis hebben. Alvorens men begint met de bevrijding van de Philippijnen moet dit Japanse sterktepunt worden opgeruimd.

DE CONFERENTIE TE QUÉBEC.

door

DOUGLAS CORNELL.

Met de aankomst van Anthony Eden ter conferentie draaide het onderwerp de besprekingen van de Stille naar de Atlantische Oceaan, waarbij de Europese vraagstukken de aandacht vroegen. Of Hull thans ook naar Québec zal komen, weet men nog niet, maar men herinnert zich dat hij een jaar geleden zulks gedaan heeft. In Washington zeide Hull tot verslaggevers, dat hij nog geen plannen had en ook een Britse zegsman te Québec zeide, dat Hull niet zou komen. Volgens dezen laatste wenste Churchill zijn minister van Buitenlandse Zaken te Québec voor beraadslagingen. De besprekingen betroffen tot nu toe vooral de Stille Oceaan en hoe Japan op de knieën te dwingen. De militairen hebben evenwel op het moment weinig te doen en zo zag men Ernest King, de bevelhebber van de vloot en Admiraal William Leahy, chef-staf van Roosevelt, langs de straten kuieren in Québec.

Churchill wijdt meer tijd aan de Canadese autoriteiten. Men plaveidt thans de weg voor besprekingen van de Europese raadselen, die door de oorlog ontstaan zijn en nog verscherpt worden door de snelle opmars der geallieerden. Men moet ter zake van verschillende onderwerpen tot een oplossing komen voordat Duitsland ineenzijgt. De geallieerden moeten hun plannen ten aanzien van de grenzen gereed hebben, willen zij de verschillende volken hun regeringen laten kiezen. Een gezamenlijk adviescomité van Noordamerikanen, Britten en Russen heeft dit alles in studie. En het is juist Anthony Eden geweest, die een jaar geleden bij de besprekingen der ministers van buitenlandse zaken te Moskou de stoot tot dit comité heeft gegeven.

Het pijnlijke vraagstuk van de Russisch - Poolse betrekkingen schijnt ten tapijte te zijn gekomen, want gisteren heeft Eden besprekingen gevoerd met den Poolsen premier Stanislaw Mikolajczyk. Maar de vraagstukken die in Europa opduiken zijn zovele, dat dit er nog slechts één op de lange lijst is.

Dan is de mogelijkheid groot, dat Anthony Eden ook verschillende vraagstukken het Britse gemenebest rakende met Churchill is komen bespreken. Mogelijk is hem langs diplomatieke wegen ook een of andere belangrijke wending in Europa zelf ter ore gekomen, die hem genoopt hebben de tocht over de Atlantische Oceaan te maken (Québec, (AP) 15.9).

ALS BROEDERS TEZAAM.

De Sovjet-Russische bladen zeggen in hun artikelen, dat de Roemeense onderhandelingen voor de wapenstilstand in prachtige harmonie met de Russen, Britten en Noordamerikanen verlopen zijn. Zij zeggen, dat dit een voorbode is van de harmonie waarmede de geallieerden straks de vrede in Europa zullen vestigen (Moskou, (AP) 15.9).

NOORDAMERIKAANSE VERLIEZEN.

Officieel werd medegedeeld, dat het totaal aantal ongevallen in de strijdkrachten van de Noordamerikanen 389.125 bedraagt. De staatssecretaris van oorlog Stimson verklaarde dat de ongevallen bij het leger op alle fronten tot op 29 Augustus 327.616 bedragen. Dit is gebaseerd op de rapporten, die aan de familieleden gestuurd zijn. De laatste lijst van de marine-ongevallen is groot 69.509 personen.

De leger-ongevallen worden verdeeld als volgt: 62.367 doden, 172.042 gewonden, 48.181 ge... verdeeld als volgt: 62.357 doden (Washington, (AP) 14.9).

Sir Alexander Cadogan (boven), de Britse afgevaardigde op de conferentie te Dumbarton Oaks, is door Roosevelt en Churchill in Québec ontboden. Zoals men weet heeft ook Anthony Eden zich naar Québec gespoed. Het hondje heet „Freddie" en behoort aan Lord Halifax.

Luchtmaarschalk Sir Arthur Tedder

Velen, die van een luchtmaarschalk verwachten dat hij streng, grimmig en ongenaakbaar is, zullen in Sir Arthur William Tedder, Eisenhowers plaatsvervanger, teleurgesteld worden. Want hij neemt de zaken dikwijls ogenschijnlijk te luchtig op. Bij conferenties met zijn staf zit hij met zijn benen over de armen van zijn stoel, en trekt voldaan aan zijn onafscheidelijke pijp. Wat de sigaar voor Churchill is, is de pijp voor hem.

Bij de onlangs plaats gehad hebbende conferenties tussen de grote leiders, in het Midden-Oosten werd Tedders benoeming goedgekeurd door Roosevelt en Churchill.

Correspondenten zagen daar aan het eind van de stoet deftige limousines, waarin de conferentie-leden reden, een hobbelende en schokkende oude jeep, die door Tedder zelf bestuurd werd.

De meeste officieren van zijn rang reden slechts in deftige wagens met sergeants als chauffeur, maar Tedder had toen hij in Algiers aankwam, een jeep aangeschaft en reed daarna bijna uitsluitend in zijn jeep.

Hij haalde daarmee wel eens ondeugende streken uit, zoals te hard rijden, inhalen waar het verboden was, enz. en als hij dan aangehouden wer door de politieagenten en deze zagen met wie ze te doen hadden, ging hun notitieboekje met potlood weer de zak in en mompelden ze een beduusd excuus. De luchtmaarschalk houdt van dergelijke incidenten en hij lokt ze soms uit.

Zelfs in Engeland is Tedder geen bekende figuur, ofschoon hij misschien een van de beste oorlogsleiders is. Zijn naam hoort men veel minder dan die van bijvoorbeeld, Montgomery of Mountbatten.

Tedder heeft veel gedaan in deze oorlog.

Eerst in zijn hoedanigheid van directeur van het Onderzoekingsbureau van het Ministerie van Luchtvaart. Hierdoor werkte hij mee aan de vervolmaking van de Britse luchtmacht, waardoor de overwinning van de Slag om Groot Britannië aan de Geallieerden bleef.

Als Bevelhebber van de Raf in het Midden-Oosten beraamde en leidde hij de aanval tegen de Luftwaffe in Egypte, waardoor de slag van El Alamein ten gunste van de Geallieerden beslist werd. Ook was hij Hoofd van het landse Zee. Het is mede aan hem landse Zee. Het is mede aan hem te danken dat de verovering van Tunis, en de inval in Sicilië en Italië zo'n groot succes zijn geworden.

Als plaatsvervangend Opperbevelhebber is Tedder niet slechts Eisenhowers plaatsvervanger in geval van ziekte of afwezigheid of ongeval, maar tevens zijn opperste raadgever.

De luchtmacht is een van de noodzakelijkste vereisten voor een invasie. Zo is het te verklaren dat beslissingen van Tedder van doorslaand belang kunnen zijn voor het slagen van de invasie. Toen hij bevelhebber was over het Strijdtoneel in de Middellandse Zee, kregen mannen als Spaatz, Doolittle en Coninham de meeste lof, maar Tedder was er hun meerdere.

In nog een ander opzicht heeft deze man veel voor de oorlog gegeven. Zijn eerste vrouw, kwam een jaar geleden om bij een vliegtuigongeval, toen zij naar Cairo terugvloog na een Raf-hospitaal te Bengasi geopend te hebben.

Zijn oudste zoon sneefde bij een luchtaanval boven Duitsland in 1941. Zijn dochter dient bij de Waafs.

Tedder verkreeg zijn niet-erfelijke titel van Knight Grand Cross of the Bath in 1942 wegens heeft nog een zoon die naar „distinguished services". Hij school gaat.

Dat Tedder niet zo'n grote reputatie heeft als hij wel verdient komt doordat de mensen dikwijls alleen maar naar de resultaten kijken, zonder te denken aan het vele werk dat daaraan vooraf gegaan is. Men toont dikwijls ongemotiveerde verachting voor „bureau-generaals". Maar het zijn juist deze die de oorlog dikwijls in hun brein en op papier gevochten hebben, voordat zij in werkelijkheid gevochten wordt.

Een feit is, dat terwijl een goed officier in het veld, een betrekkelijk gewoon iets is, een goede kantoor-officier daarentegen een zeer zeldzaam iets is.

Tedders loopbaan in de Raf is voornamelijk van administratieve aard geweest, maar hij heeft ook een geheel burgerlijke opvoeding genoten.

Tedder werd in 1890 in Devonshire geboren. Hij wilde schrijver worden en toen hij op Cambridge zat schreef hij een proef schrift: „The Navy of the Restoration".

Na zijn studies trad hij in koloniale dienst, en werd bij het uitbreken van de eerste Wereldoorlog naar een van de kleinste eilanden van de Fiji groep gezonden.

Na de beëindiging van de vijandelijkheden, kreeg hij een administratieve betrekking in Cairo. In Engeland waren de officieren van leger en vloot steeds afkomstig van rijke families. Daar de Raf eerst tijdens de Eerste Wereldoorlog ontstond had zij die traditie niet overgenomen.

Tedder merkte dit, en ook merkte hij dat de Raf een instelling was die zou groeien, en hij besloot dat hij aan die ontwikkeling mee zou helpen.

In de volgende twintig jaar bekwaamde hij zich meer en meer op dit gebied. Eerst als vliegerinstructeur, vervolgens als leraar aan de Raf Staff College en ten slotte als directeur van de Onderzoekingsafdeling van het Ministerie van Luchtvaart.

Hij houdt erg veel van schetsen. Ook heeft hij een goede litteraire smaak. Zijn boek „The Navy of the Restauration" getuigt hiervan. Maar ook de Raf-communiqué's die hij bijna uitsluitend opstelt, of die hij in ieder geval moet zien voordat zij uitgegeven worden, zijn duidelijk, mooi van stijl en nauwkeurig. Soms weet hij er een sarcastisch tintje aan te geven.

In de vorige winter bijvoorbeeld begon het Ministerie van Luchtvaart meer en meer belangstelling te tonen in de tactiek van het onder Tedders bevel staande gedeelte van de Raf.

Hij stuurde onmiddellijk een telegram naar Londen met het verzoek aan het Ministerie om zich niet te bemoeien met de bewegingen van zijn troepen, en voegde daarna toe: „Ik wil graag aannemen dat het Ministerie almachtig is, maar het is in geen geval alwetend".

In tegenstelling met Montgomery houdt Tedder er in het geheel niet van om in het openbaar te spreken. Hij verzamelt omgekeerd soms een kring vliegers om zich heen en vraagt hen om iets van hun avonturen te vertellen.

Ja, dat doet hij zelfs met correspondenten die een onderhoud met hem aanvragen. In plaats van dat zij hem vragen stellen gaat het net omgekeerd.

Tedder komt gewoonlijk 's morgens vroeg op het hoofdkwartier aan en het eerste wat hij altijd doet is naar de kamer gaan waar de reusachtige landkaarten hangen. Met een oogopslag vergewist hij zich van de stand van zaken, en kan precies de veranderingen opgeven die er sinds de vorige nacht hebben plaats gehad.

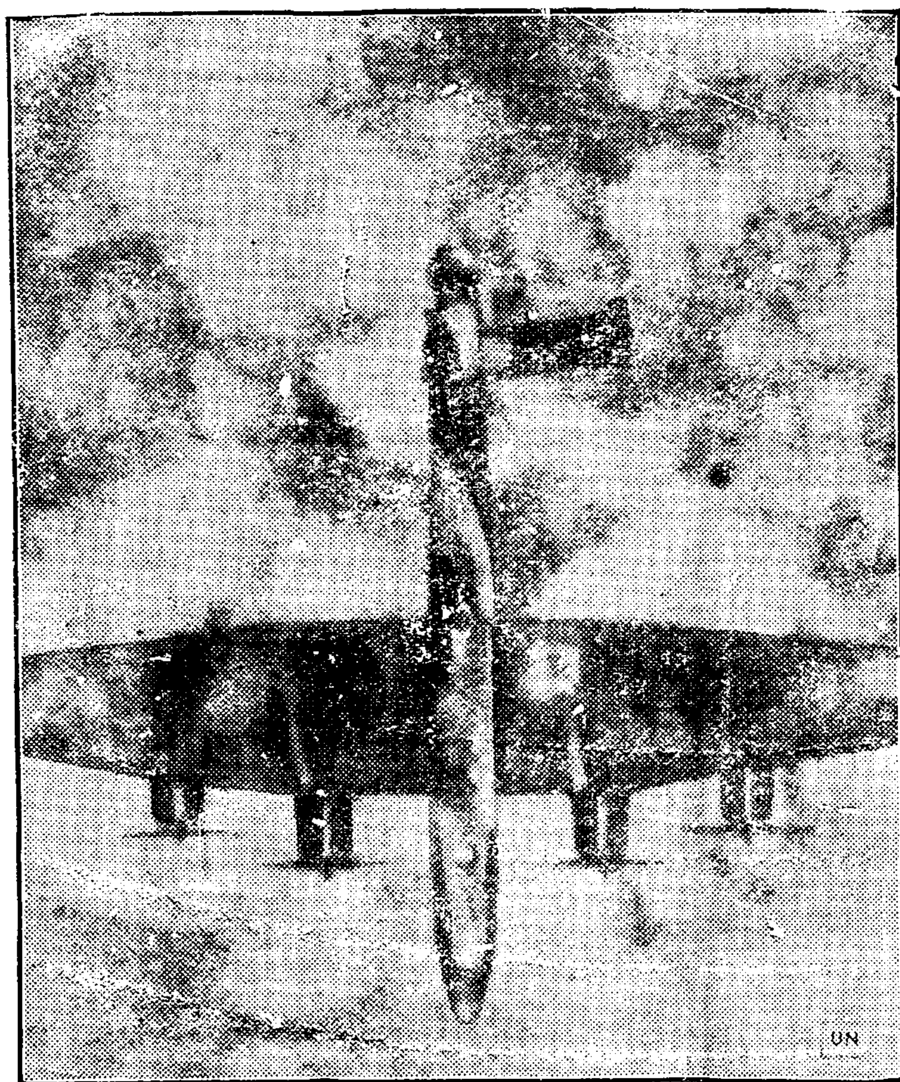
Hij leeft zeer eenvoudig. Aan gala-uniformen heeft hij een hekel. Op zekere dag ontving hij van het Ministerie van Luchtvaart een dringend verzoek om een foto in groot-tenue.

Tedder weigerde eerst maar toen het verzoek herhaald werd, gaf hij toe, en zei tegen de fotograaf dat hij ze maar rechtstreeks aan Ministerie van Luchtvaart moest opzenden.

Een paar dagen later kreeg hij enkele exemplaren toegezonden. Zijn adjudant vroeg wat er mee gedaan moest worden. „Dat hoef ik je toch niet te vertellen", zei Tedder.

Hij heeft een diepe verachting voor de oorlog, hij vindt haar wreed en onmenselijk, en hoopt op een spoedige vrede.

Hij is van mening dat na deze oorlog de burgerlijke luchtvaart een grote uitbreiding zal ondergaan voornamelijk door Amerikaans-Britse samenwerking, en hij acht de samenwerking op dit gebied tussen deze twee landen nu in oorlogstijd daarvoor van belang.

Luchtdoelgeschut heeft de helft van de staart van deze Halifax bommenwerper weggeschoten, het geen de bemanning niet belette voort te gaan met de taak om het vijandelijke doel ergens in Frankrijk te bombarderen.

„Curacao is de toetssteen van Caraïbië."

Aalmoezenier Mommersteeg schrijft over ons eiland in de „Interracial Review".

Sociale maatregelen, uitnemende verhouding tussen de rassen, het hospitaalwezen en het schoolonderwijs vormen het onderwerp van een artikel, dat Aalmoezenier Piet J. H. M. Mommersteeg in het Augustusnummer van de „Interracial Review" te New York geschreven heeft. Aalmoezenier Mommersteeg heeft enige maanden geleden Curaçao bezocht en de Aalmoezenier — dien velen hier zich nog herinneren om zijn gemoedelijke Brabantse persoonlijkheid — heeft na terugkeer zich beijverd om eens enkele toestanden te schetsen. Zulke artikelen moeten veel goed doen in een land, waar de rassenleer zo al niet officieel, dan toch helaas in practijk het volk verdeeld houdt. De Aalmoezenier roemt de koloniale politiek van Nederland, welker resultaten hij hier zag in samenwerking met de R.K. Missie. Na een korte inleiding wat Curaçao is, zegt Aalmoezenier Mommersteeg:

„Hoewel 90% van Curaçao's bevolking van negerafkomst is, bestaat er geen onderscheid, noch in de politiek noch in de samenleving. De Curaçaoënaars zijn een waardig volk, welks grootste trots is, dat zij met (niet Haïti) het laagste percentage analfabeten op het Westelijke halfrond een ereplaats innemen.

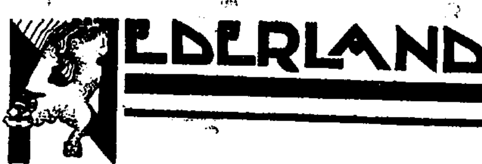
De vergelijking met Haïti zal zeker een vergissing van den schrijver zijn: Haïti heeft het hoogste percentage analfabeten op het Westelijk halfrond, nl. 90% der bevolking. Het laagste heeft met Curaçao Uruguay.

De scholen hebben Aalmoezenier Mommersteegs biezondere belangstelling gehad. Hij „was verbaasd de 1500 kinderen gegroepeerd te zien in de verschillende klaslocalen, van het diepste zwart tot het zuiverste wit. Vele Zusters, die uit Nederland kwamen, verzekerden mij, dat de resultaten met den gemiddelden leerling dezelfde zijn als in Nederland."

Ook op sociaal gebied heeft Aalmoezenier Mommersteeg hier veel gezien. Hij noemt o.a. de Openbare Gezondheidsdienst, die, hoewel een goede riolering wegens de harde grond een onmogelijkheid schijnt, prachtig werk heeft verricht. De Gouvernementsinstellingen hebben terecht zijn warme waardering, o.a. noemt Aalmoezenier Mommersteeg de geneeskundige behandeling, die minvermogenden voor 1 G. 's jaars kunnen krijgen, waarvan ze nog vrijgesteld worden als ze zelfs dat niet kunnen betalen.

Dit is slechts mogelijk door de samenwerking met het hospitaal van de R.K. Missie, het **St. Elisabethsgasthuis,** dat door religieuzen bediend wordt. 400 Bedden heeft het en het „kan in bediening en uitrusting wedijveren met een goed ziekenhuis in de Verenigde Staten. Verleden jaar werden er 4.972 patiënten verpleegd met een totaal van 131.020 verpleegdagen. De staf en de vaardigheid der Nederlandse Zusters zijn ongeëvenaard. Het is een practische tendens geweest van de R.K. Kerk op Curaçao om te bewijzen, dat Christendom sociaal is."

In dit verband wijst de schrijver ook op de **R.K. Volksbond,** die „in de laatste jaren 122 eenvoudige, maar practische huizen heeft gebouwd, elk met twee of drie slaapkamers, een kleine eetkamer en een badkamer met alle gerieven. De bouwkosten hiervan variëren van 2300 tot 4500 G. per huis. Huurders betalen van 25 tot 60 G. huur en worden op den duur eigenaar."

— Te Parijs is een Nederlands Bureau voor Sociaal Werk geopend om Nederlandse vluchtelingen en andere hulpbehoevende Nederlanders te registeren en te steunen. Deze dienst zal zich ook bezig houden met pensioen-aangelegenheden. Aan het hoofd staat Jonkheer Cornelis de Graeff bijgestaan door verschillende Nederlandse ambtenaren.

GEEN BLOEMEN.

Donderdag is de bevolking van Nederland gewaarschuwd om geen bloemen vruchten of andere voorwerpen te gooien naar de geallieerde troepen wanneer deze het land binnentrekken. Radio Oranje, die deze waarschuwing uitzond verklaarde dat Prins Bernhard deze boodschap richtte tot de bevolking daar reeds verschillende keren verraders en vijanden van de geestdrift van de bevolking hebben gebruik gemaakt en tussen bloemen of vruchten ontploffingsmiddelen verborgen. Het is dus noodzakelijk dat voorzorgsmaatregelen getroffen worden. (Aneta)

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Vrijdag, 15 September 1944.

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Thomas, tel. 553.

Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 23 uur Gruter, tel. 836.

Scheepvaart Afdeling: Zee, tel. 690.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 839 en De Boer II, tel. 234.

Geneeskundige Dienst: 16.9 (13 uur) — 18.9 (7 uur) Dr. Th. van Erp, tel. 692. Bij geen gehoor tel. 289.

Franse vaderlanders zwermen door een straat van Parijs in een schermutseling met de Duitsers voordat de Franse hoofdstad geheel bevrijd werd door de Geallieerden. Een tank met het Kruis van Lotharingen (links achtergrond) geeft te kennen, dat er een gevechts plaats vond nadat Geallieerde speerpunten de stad binnen drongen.

Buitenland

DOOR DE EERSTE VERSTERKINGEN HEEN.

Don Whitehead, die zich met de Noordamerikaanse troepen in Duitsland bevindt, seint als volgt:

De troepen van het 1e leger, gesteund door tanks, hebben de eerste defensies van de beroemde Siegfried-linie doorbroken en zijn Duitsland dieper binnengetrokken.

Zij zijn nog niet geheel door de Siegfried-linie heen in deze sector, omdat de vijand hier een dubbele reeks betonnen tankversperringen en dikke fo-ten heeft gebouwd. Doch zij hebben de eerste gordel doorgehakt en zijn op weg naar de tweede.

Op de top van een golvende heuvel waarover de tanks zouden kunnen naderen hebben de Duitsers een gordel van uitstekende tankversperringen gebouwd. Zij zijn gemaakt van betonnen pilaren welke diep in de grond zijn gevestigd en van drie-kwart tot bijna anderhalve meter hoog zijn.

Aan de top lopen zij iets smaller toe en zij zijn geplaatst in rijen van vijf diep. Achter deze gordel bevinden zich de fortificaties. Toen de Duitsers ze bouwden gooiden zij er aarde op en gedurende al de jaren is het gras er flink gegroeid. De muren van de forten zijn 1.8 meter dik en er zijn verschillende kamers in elk met stalen deuren van anderhalve duim dikte. Zij zijn zodanig geplaatst dat zij de toegangswegen kunnen bestrijken. De tanks wisten de forten echter te onderwerpen. Het voetvolk trok door de gordel van tankversperringen heen en vervolgens sneden de genietroepen wegen door de gordel zodat de tanks erdoor konden om het voetvolk te blijven steunen. Om een of andere reden heeft de vijand niet bij alle forten mijnen gelegd. In feite werd de doorbraak snel en kundig verricht. De Duitsers kwamen uit de forten stromen om zich over te geven (Met de Noordamerikaanse troepen in Duitsland, (AP) 14.9).

DE STRIJD IN DE SIEGFRIED-LINIE.

Edward Ball, die zich met de Noordamerikanen in Duitsland bevindt, seint als volgt:

Voetvolk en tanks zijn 3 kilometer diep doorgedrongen in de Siegfried-linie aan een front van 6½ kilometer breedte na een aanval door de golvende mistige heuvels ten Noord-Westen van Trier.

De Duitsers, die hun eigen grond verdedigden tegen de eerste grote aanval, vochten als fanatici van de dun bemande en licht bewapende fortificaties uit en de Noordamerikanen moesten hen verdrijven uit kazemat na kazemat en fort na fort. De eerste krachtige tegenstand werd ondervonden toen men 800 meter over de rivier de Our getrokken was. Hier gaven de Duitsers een hagel van machinegeweer- en geweervuur af op de voortrukkende colonnes en de huizen in een dorp moesten in brand gezet worden om hen uit te roeien.

Onze troepen hadden een geweldig voordeel met tanks en geschut tegen dit deel van de Siegfried-linie dat slechts bemand was door troepen met geweren en mitrailleurs. De aanval werd tegen het middaguur geopend met troepen, die door de diepe Duitse modder sjokten en tanks die over het terrein rolden dat doordrenkt was als gevolg van de regen die de gehele nacht gevallen was. Binnen een uur doorbraken zij de dunne kam van de vijandelijke linie, welke de dag tevoren reeds week gemaakt was met een verschrikkelijke beschieting door de artillerie. Enkele kazematten werden gepasseerd door de eerste golf en zij worden in stukken geslagen door de tanks, die er à bout portant op vuurden (Met de Noordamerikanen in Duitsland, (AP) 14.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 14 September hebben onze troepen ten Westen van Lomzal als volgt van de gevechten een belangrijk sterktepunt van de Duitse defensies op de linkeroever van de rivier de Narew — de stad Nowogrod — veroverd.

De troepen van het eerste Byelo Russische front hebben als gevolg van langdurige en hardnekkige gevechten op 14 September de voorstad van Warszawa tevens belangrijk sterktepunt in de Duitse defensies op de Oostelijke oever van de rivier de Wisla de vesting Praga veroverd; ook veroverden zij in de gevechten verschillende plaatsen waaronder drie spoorwegstations. In deze gevechten nam de Poolse 1e divisie voetvolk deel onder bevel van Generaal Majoor Berzow van het Poolse 1e leger, waarvan Luitenant Generaal Berling bevelhebber is.

Ten Zuiden van Rzeszow leverden onze troepen gevechten met den vijand, waarbij zij verschillende plaatsen veroverden en hun stellingen verbeterden.

In het Noorden van Transsylvanië hebben onze troepen, die samen met de Roemeense troepen opereren de stad en spoorwegstation Cheorgheni, de stad en spoorwegstation Praid en ook meer dan 60 andere plaatsen veroverd, waaronder vier spoorwegstations.

In het centrale deel van Roemenië veroverden onze troepen de stad Turda alsook 50 andere plaatsen, waaronder vier spoorwegstations.

In andere sectoren van het front werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 13 September ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 27 Duitse tanks. 17 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur.

Een massa-aanval werd door de Sovjet-luchtmacht gedaan op Boedapest, de hoofdstad van Hongarije in de nacht van 13 op 14 September. Na hun doelen gevonden te hebben, bombardeerden onze vliegtuigen de oorlogsindustrieën van den vijand in het district van de oude vesting, de gasfabrieken en andere werkplaatsen. Als gevolg van het bombardement ontstonden 25 grote branden, welke vergezeld gingen van ontploffingen. Onze vliegers waren in staat hun doelen in lichterlaaie te zien op een afstand van meer dan 200 kilometer" (Moskou, (AP) 14.9).

RUSSISCHE STEUN AAN POOLSE PATRIOTTEN.

Maarschalk Rokossovsky, de Sovjet-bevelhebber van Poolse afkomst, en Generaal Bor, de Bevelhebber der opstandelingen in Warszawa, zijn begonnen met vriendschappelijke onderhandelingen. Ook is de eerste hulp voor de burgers van Warszawa geboden door de naderende Russen. Vliegtuigen wierpen enkele benodigdheden en boden ook steun aan de vaderlanders tegen de aanvallen van de Duitse luchtmacht.

DUITSE AANVAL OP EEN FINS EILAND.

Een bericht uit Helsinki meldt, dat de Duitsers een aanval gedaan hebben op het eiland Hogland in de Finse Golf en dat de Finnen maatregelen treffen om deze af te slaan. Dit zou betekenen, dat thans de staat van oorlog bestaat tussen Finland en Duitsland. Volgens berichten, die de ronde doen in Stockholm, zal de Finse regering een spoedvergadering beleggen om de maatregelen te bespreken, welke genomen moeten worden tegen de Duitse troepen, die het Noordelijk deel van Finland nog niet hebben ontruimd, niettegenstaande het Finse ultimatum, dat heden ten einde loopt. Algemeen wordt betwijfeld, dat de Finnen forneel oorlog zullen verklaren aan Duitsland, doch men gelooft in de Zweedse hoofdstad, dat Fins-Duitse vijandelijkheden onvermijdelijk schijnen indien men de Duitsers wil ontwapenen.

OM DE GOTISCHE LINI.

Kesselring werpt alles wat hij heeft aan strijdkrachten en oorlogsmatriaal in middel Italië in de strijd om te trachten de Gotische Linie te behouden, waartegen het versterkte Vijfde leger oprukt. Door het vernietigen van deze geweldige versperring wordt de weg vrij gemaakt voor het dal van de Po en voor de verovering van Italië's grootste nijverheidssteden. Officieel word de Duitse weerstand beschreven als geweldig en steeds toenemend. De strijdkrachten van generaal Clark bestaan nu uit verschillende Britse divisies en uit een niet bekend gemaakt aantal Noordamerikaanse divisies.

Men is er in geslaagd over een wordt de Duitse weerstand befront van 32 kilometer van Pitoia naar Lucca de buitenposten van de Gotische Linie te verschalken. Enige patrouilles drongen zelfs door in zwaar versterkte gedeelten van de verdediging (Rome, (AP) 14.9).

DUITSERS WILLEN NIET WEG.

Radio-Marseille noemt Stockholm als de bron, die gemeld heeft dat he Duitse commando in Finland geweigerd heeft het Noorden te ontruimen. Dit zou kunnen leiden tot een Finse oorlogsverklaring aan Duitsland, waardoor Rusland 10 tot 15 divisies naar Finland zou moeten sturen om daar egen de Duitsers te strijden. Het Tass-agentschap te Londen stelde zich op het standpunt, dat de Duitsers onmogelijk bijtijds de ontruiming kunnen voltooien, zodat Hitler zijn Noordelijke leger zal verliezen (Londen, (AP) 15.9).

Het Aneta-telegram betreffende Maastricht meldt, dat de stad bevrijd is door de Noordamerikaen en de Nederlandse Vaderlanders.

CANADEZEN TREKKEN TERUG.

In opdracht van Generaal Crerar hebben de Canadese troepen van het 1e leger hun klein bruggehoofd over het Leopoldkanaal opgegeven en zich teruggetrokken naar de Westelijke oever. De terugtrekking werd gistermiddag voltooid na schermutselingen met vijandelijke achterhoede-strijdkrachten, die zich hecht genesteld hebben aan de overzijde. De Poolse troepen, die ook onder bevel van Generaal Crerar vechten, hebben patrouilles uitgezonden.

LANDING OP PALAU.

Als volgt luidt een communiqué uit het Hoofdkwartier van Admiraal Chester W. Nimitz: „Noordamerikaanse soldaten en mariniers hebben op 14 September strandhoofden gevestigd op de Palau-eilanden met steun van vliegtuigen van vliegdekschepen en oorlogschepen van Admiraal Halsey's derde vloot.

De vijandelijke defensies worden hevig gebombardeerd en beschoten op korte afstand. De alndingsoperaties tegen het gebied van Palau worden geleid door Vce Admiraal T. S. Wilkinson, Bevelhebber van de derde landingsstrijdmacht.

De expeditie-troepen staan onder bevel van den Generaal Majoor der mariniers Julian O. Smith. De landingen worden voortgezet tegen een hardnekkige tegenstand."

OFFENSIEF IN DE STILLE OCEAAN.

Kort vóór het ter perse gaan ontvingen wij het volgende bulletin van de Associated Press via de kabel:

Noordamerikaanse mariniers zijn geland op het eiland Palau. Vliegtuigen van vliegdekschepen hebben 501 (vijfhonderd-en-één) vijandelijke vliegtuigen vernield 135 (honderd-en-vijfendertig) schepen. MacArthurs troepen zijn gelang op het eiland Norotai nabij Halmahera ten Zuiden van de Philippijnen.

AANSLUITING.

De Chinese strijdkrachten in het Noorden van Birma en de aangrenzende Chinese provincie Yunnan hebben thans aansluiting gemaakt, waardoor de Chinezen de beheersing hebben over het pad tussen Myitkyina in het Noorden van Birma en Tengtsjung in China op ongeveer 30 kilometer van de Birmaweg. Dit werd door een zegsman van het Chinese leger in Tsjungking bekend gemaakt.

EEN GROOT DEEL VAN FRANKRIJK BEVRIJD.

Het Hoofdkwartier van Generaal Pierre Koenig maakte bekend, dat het gehele gebied tussen de Loie en de Allier volkomen bevrijd is door de Franse strijdkrahten van het binnenland. De Fransen namen nog 5000 gevangenen in de buurt van St. Pierre Lemoutie ten Zuiden van Nevers (Londen, (AP) 14.9).

DE PAUS ONTVANGT.

Zijne Heiligheid de Paus heeft Luitenant Louis Sabatino, een Noordamerikaan en Officier van Justitie voor de Geallieerde militaire regering, in particuliere audiëntie ontvangen (Vaticaanstad, (AP) 14.9).

VERRUILING VAN BEVOLKING.

De Moskouse radio berichtte, dat het door Moskou gesteunde Poolse Nationale Bevrijdingscomité een overeenkomst heeft gesloten met de Sovjet Russische Republieken Oekraïne en Byelo betreffende het ruilen van bevolkingen in hun onderscheidenlijke gebieden. De overeenkomst werd getekend te Lublin. Dit is tevens de eerste keer, dat een der Sovjet Republieken afzonderlijk onderhandelde over buitenlandse zaken en hierover een overeenkomst aanging (Londen, (AP) 14.9).

HERDENKINGSDAG SLAG VAN GROOT BRITANNIË.

Ter gelegenheid van de vierde jaardag van de „Slag van Groot Britannië zal de Curom hedenavond om 20.55 uur een speciaal programma uitzenden, dat met enkele woorden zal worden ingeluid door den waarnemenden Britsen Consul ter stede, den Heer D. W. T. Smithies. Het programma zal tot ongeveer 21.25 uur duren.

JOODSE SYNAGOGEDIENSTEN.

De synagoge-diensten ter gelegenheid van Rosh-Hashana (nieuwjaar) zullen volgens de onderstaande tijden worden gehouden:

Zondag, 17 September Avonddienst om 19 uur; Maandag, 18 September Ochtenddienst om 8.30 uur, Nieuwjaarspredikatie; Dinsdag, 19 September Ochtenddienst om 8.30 uur.

Haskaboth op de begraafplaatsen.

Evenals het vorig jaar zullen vóór Jom Kipoer Haskaboth worden gezegd op de beide begraafplaatsen. Op de oude begraafplaats worden de haskaboth gezegd Woensdgamorgen, 20 September om 10 uur. De lezing der haskaboth op de nieuwe begraafplaats (Berg Altena) zal geschieden op de dag vóór Kipoer, nl. Dinsdag, 26 September, des morgens om 8.30 uur.

Diensten op Jom Kipoer.

Kal Nidre om 18.30 uur (Dinsdag 26 September), waarna op Woensdag, 27 Septmeber: Zemiroth om 8.30 uur; Shagrit om 9.15 uur; Sefer Thora om 11 uur; Moesaf om 11.50 uur; Mincha om 14.15 uur; Haskaboth om 16 uur; Predikatie om 16.35 uur; Ne'Ila om 17.10 uur; Shofar om 18.05 uur en Birkat Halebana om 18.15 uur.

STICHTING WESTINDISCHE LEVENSVERZEKERINGSCENTRALE

Naar aanleiding van de balans van de Stichting Westindische Levensverzekeringscentrale in ons blad van heden, plaatsen wij nog enige gegevens ter verduidelijking.

Aantal aansluitingen.

Tot aan de verslagdatum was door de Stichting Westindische Levensverzekeringscentrale terzake van 1905 levensverzekeringscontracten een garantieovereenkomst aangegaan. Hiervan zijn 1415 in dit verslag verwerkt. De resterende 490 konden niet meer verwerkt worden, daar de aanmelding eerst tegen eind 1943 en de premiebetaling begin 1944 plaats vond.

Garantie.

Blijkens artikel 2 harer Statuten, stelt de Stichting Westindische Levensverzekeringscentrale zich ten doel het geheel of ten dele garanderen van de naleving der sedert de eerste premievervaldag na 9 Mei 1940 lopende verplichtingen van in Nederland en/of Nederlands Oost-Indië gevestigde verzekeringsmaatschappijen, voor zover deze voortvloeien uit overeenkomsten van levensverzekering.

De Centrale heeft gemeend, haar garanties in de allereerste plaats te moeten uitstrekken over het overlijdensrisico. Immers als regel is het eerste doel ener levensverzekering gezinsverzorging ingeval van vroegtijdig overlijden van het gezinshoofd en handhaving dezer gezinsverzorging, speciaal onder de huidige buitengewone omstandigheden, nu zo velen van andere hulpbronnen zijn afgesloten, is ongetwijfeld een eerste behoefte.

Per verslagdatum beliep het gegarandeerde overlijdensrisico der Centrale een kapitaal ad *f* 4.136.826.— plus *f* 109.635.— aan renten deze laatste te kapitaliseren op *f* 1.096.350.—, in totaal derhalve *f* 5.233.176.—.

Van dat deel der premie, hetwelk niet voor dekking van het overlijdensrisico behoeft te worden aangewend, wordt door de Centrale een uitkering op expiratiedatum der verzekering opgebouwd. Hierop is uiteraard niet alleen van invloed de grootte van het restant der premie doch eveneens de nog resterende duur der Hoofdverzekering. Naarmate deze langer wordt, stijgt als regel het bedrag op expiratiedatum.

Per verslagdatum beliep het gegarandeerde bedrag per expiratiedata een kapitaal ad *f* 2.455.627,— plus *f* 1.548.— aan renten, deze laatste te kapitaliseren op *f* 15.480.—, in totaal derhalve *f* 2.471.107.—.

Overlijden.

Overlijdensuitkeringen werden verricht tot een bedrag van *f* 24.285.—.

Expiratie.

Wegens expiratie van garantieovereenkomsten werd verschuldigd een bedrag ad *f* 11.575,89.

Premiereserve.

De premiereserve is het op wiskundige berekeningen gegronde bedrag, dat een Levensverzekering-Maatschappij en dus ook een instelling als de Centrale beschikbaar behoort te hebben, teneinde in de toekomst aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. De rentevoet is 3% 's jaars. De reserve werd post voor post berekend; groepering had niet plaats. De formule gebruikt bij de berekening van de premiereserve is zeer aan de veilige kant en leidt tot een enigszins te hoge uitkomst.

STICHTING WEST-INDISCHE LEVENSVERZEKERINGSCENTRALE.

Balans per 31 December 1943.

Debet			Credit				
Banken	f.	392.496,41	Stichtingskapitaal			f.	100,—
Agenten	„	79.066,32	Extra Reserve			„	34.673,41
Hyphoteken	„	54.450,—	Premiereserve			„	424.233,—
Efecten	„	74.610,80	Nog verschuldigde uitkeeringen			„	8.307,—
Polis beleeningen	„	455.77	Gemachtigde (N.V. Levensverzekering-Maatschappij van „de Nederlanden", van 1845)			„	67.953,06
Debiteuren	„	1.593,36	Crediteuren			„	270,20
Loopende renten	„	700,71	Diversenkas (Saldi van Maatschappijen)			„	50.177,39
			Andere Passiva:				
			a. Gereserveerd voor nog verschuldigde onkosten	f.	3.922,88		
			b. Nog niet verdiende onkostenopslagen	„	3.384,70		
			c. Vooruitbetaalde premies minus incassoprovisie	„	3.491,13		
			d. Premies voor nog niet geloopen risico	„	6.670,60		
			e. Afgeloste polisbeleening	„	190,—		
						„	17.659,31
	f.	603.373,37				f.	603.373,37

Gerard Henry Raven

EN

Norma Madeline Perret Gentil

hebben hierbij het genoegen hun vrienden kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk waarvan de voltrekking den 16den dezer om 5 uur 's namiddags zal plaats hebben.

Toekomstig adres: IJzerstraat 14.

14 Sept. 1944.

Een nieuwe Commissie.

Voor de herziening der notariële tarieven zoals deze zijn vastgesteld bij de verordening van de 17de April 1872 is een Commissie benoemd uit de Heren Mr. H. J. M. Hoogeveen, voorzitter, Mr. A. A. G. Smeets, secretaris, en H. J. Beaujon, C. W. J. Jonckheer, L. C. Kwartsz, E. S. Lansberg, W. R. Plantz, S. A. Senior, Dr. C. Süthoff, leden.

Bij gelegenheid van de installatie der Commissie hield Zijne Excellentie de Gouverneur de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,
Mijne Heeren,

Gelijk ik in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag op de ontwerplandsverordening tot intrekking van de verordening van den 27sten Maart 1933, houdende vaststelling van een nieuw tarief voor het roeien en van reis- en andere kosten van den Rooimeester op Curaçao (P.B. 1933 No. 32), meedeelde, overwoog ik een herziening van het tarief van P.B. 1872 No. 24, regelende de betaling der notariswerkzaamheden.

Aan U is bekend, dat de aangelegenheid reeds verscheidene jaren de gemoederen bezig houdt: mij trof en bij de bestudering van het desbetreffende dossier met name bezwaarschriften der Staten en der bankiers.

Laat ik bij voorbaat zeggen, dat ik — rebus sic stantibus — geloof, dat strikt juridisch gesproken, de gedachtengang, welke ik „des Hofs" moge noemen, mij de juiste schijnt, doch dat de zienswijze der Staten en van bepaalde requestranten toch aandacht verdient.

Voor zoover — ik moet bekennen — vluchtige studie van den betreffenden bundel stukken mij toeliet te constateeren, geloof ik, dat krachtens wettelijke regelen, jurisprudentie en praxis het volgende vast staat:

1o. De verordening van 17 April 1872 (P.B. No. 24) — een oud beestje, gelijk U ziet — omvat niet alle door de notaris verrichte werkzaamheden;

2o. Ingevolge deze verordening kan taxatie van het honorarium der notarissen slechts plaats vinden met betrekking tot de werkzaamheden in die verordening omschreven;

3o. In verreweg de meeste gevallen is de grens niet te trekken tusschen wat wel en wat niet in het tarief staat, tusschen de wettelijke werkzaamheden van den notaris en de buitenwettelijke. Uit belangwekkende adviezen, waarvan ik kennis nam, is mij gebleken, dat in die grensgevallen de werking van het tarief dermate belemmerd wordt, dat het is alsof er geen tariefverordening was; ja, dat, waar de werkzaamheden ineenvloeien, het onmogelijk is, te bepalen hoeveel tijd besteed is voor dat deel van den arbeid, dat in de tariefwet zou behooren te vallen, zoodat er doodeenvoudig schier altijd gehandeld wordt, als bestond de tariefwet niet. De notaris, die als welke arbeider zijn loon waardig is, zowel voor de werkzaamheden welke in het tarief heeten te vallen als voor die, welke er buiten liggen, laat splitsing achterwege, omdat hij niet splitsen kán. Hij geeft in één som op, wat hij in gemoede meent te kunnen en moeten vorderen.

4o. De vervreemding, verdeeling en toescheiding van onroerende goederen, vestiging of overdracht van zakelijke rechten (art. 665 2de lid, Curaçaosche Burgerlijk Wetboek), de verleening van hypotheek (art. 1197), oprichting van naamlooze vennootschappen (art. 33 2de lid Curaçaosch Wetboek van Koophandel) moeten op straffe van nietigheid bij notarieele akte geschieden.

5o. De honoraria voor deze overdrachten, verleeningen en vennootschappen stelden de notarissen bij onderlinge overeenkomst vast.

6o. Het is mogelijk honorarium en verschotten van den notaris met terzijdestelling van het tarief te fimeeren.

7o. Het Hof, met het toezicht over de notarissen belast, ofschoon het niet-nakoming van door hetzelve goedgekeurde tarief als ongeoorloofd beschouwt, laat toe, min of meer onvermogenden tegen lager tarief of zelfs kosteloos te helpen.

8o. Het speciale tarief geldt niet voor het eiland Aruba.

Ik geloof, mijne heeren, dat uit deze korte samenvatting duidelijk blijkt, dat moeilijk is vol te houden, dat de bestaande toestand ideaal is. Er wordt immers gehandeld alsof er géén tarief bestaat. Nergens blijkt, wat men onder minvermogende verstaat en hoever de notaris nu wel met de verlaging gaan kan.

Theoretisch wil het Hof terecht eenvormigheid, wat betreft de berekening der tarieven, maar practisch handelt de notaris, voor zoover mij blijkt op een groot deel van dit terrein ad libitum. Ik zeg niet, dat die vrijheid wordt misbruikt. Maar ik geloof, dat de leeftijd van een notaristarief, dat meer dan 70 jaar oud is, eerbiedwaardig heeten mag. Het lijkt mij verouderd en dient met den huidigen levensstandaard en de gansch veranderde omstandigheden in overeenstemming gebracht. Doet men dit, dan kan de geheele materie geregeld en kunnen tegelijk ook de zoogenaamde buitenwettelijke — naar mijn bescheiden meening meestal noodzakelijk — verrichtingen van den notaris in zulk een herziening worden betrokken. Daardoor komt dan tegelijk aan een minder bevredigenden toestand een einde.

Ik kan op normale wijze niet jure mee in deze materie ingrijpen. Doch ik ben van gevoelen, dat dit bij landsverordening wel kan en dat met name het concordantie-beginsel in de Staatsregeling zich daartegen niet verzet. Men moet van dit „beginsel" geen steenen tafel van den Sinai maken.

Ten eerste spreekt het concordantie-artikel van „zooveel mogelijk".

Ten tweede wordt door een herziening, als ik bedoel noch het notaris-ambt aangerand, noch aan de grondzuilen van het notariaat geraakt.

Ten derde kan men toch waarlijk niet uit liefde tot de concordantie handelen en laten handelen alsof de oude verordening van 1872 niet bestaat.

Ten vierde maakt het argument „in Nederland is het ook zoo" op mij geen overmatigen indruk, omdat Nederland wel goed was maar ook niet volmaakt en — wat wij gewichtiger lijkt — de vergelijking ook niet opgaat.

Het artikel 665 van ons Burgerlijk Wetboek bijvoorbeeld concordeert niet met artikel 671 van dezelfden Nederlandschen codex. In Nederland immers kan men immobilia bij onderhandsche akte overdragen, al zullen voorzichtige lieden het om redenen van practische zekerheid niet doen, iets dat, gelijk ik reeds aanstipte, het Curaçaosche Burgerlijke Wetboek op straffe van nietigheid verbiedt.

Dit alles, mijne Heeren, was mij aanleiding den Staten toe te zeggen, de materie ter hand te nemen en de tarieven nominatim te regelen.

Dit zal niet zoo moeilijk zijn, gezien de omstandigheid, dat het huidige, vigeerende tarief als basis van besprekingen kan dienen.

Daarom heb ik gemeend, dat het 't best zou zijn, een voorontwerp-landsverordening te doen samenstellen door een Commissie, bestaande uit vertegenwoordigers der Staten, der Rechterlijke macht, der Notarissen, van Bank-, Handel- en Industrie.

Zulk een veelzijdig samengestelde commissie kan het heele vraagstuk eens rustig bezien; ik ben er zeker van dat zij snel en met succes zal arbeiden.

Misschien heeft wijlen Sprenger van Eyck mij op de idee gebracht, dat de heer Administrateur van Financiën, die tegelijk jurist en bankdirecteur is en — als ik het zoo zeggen mag: als notariszoon erfelijk belast — door zijn ervaring, rust en klaar inzicht Uw besprekingen zoowel seviter als fortiter leiden zal. Ik dank hem, dat hij dit werk naast het vele andere op zich nemen wilde, gelijk ik Notaris Smeets dank voor zijn snelle bereidvaardigheid, zich dadelijk beschikbaar te willen stellen voor secretaris. Ik zou te kort schieten als ik ook de andere heeren, met name de ouderen met hun rijke ervaring, en den Heer President van het Hof, die vroeger reeds zijn gedachten over deze materie deed gaan, niet hartelijk dankte voor hun bereidvaardigheid, zitting te willen nemen in deze Commissie.

Moge haar arbeid ons Staatsdeel Curaçao ten nutte zijn voor lange jaren.

En hiermede verklaar ik Uw Commissie te zijn geïnstalleerd.

Meester H. J. M. Hoogeveen beantwoordde de rede als volgt:

Excellentie,

In de eerste plaats moge ik U namens de mede-commissieleden beleefd dank zeggen voor het in ons gestelde vertrouwen en de vriendelijke wijze waarop U dit ons wel wilde doen weten.

De taak die der Commissie wacht is, zooals U deed uitkomen geen gemakkelijke. De notaris toch is een openbaar ambtenaar, uitsluitend bevoegd om authentieke akte te verlijden wegens alle handelingen, overeenkomsten en beschikkingen, waarvan de algemeene verordeningen gebieden of de belanghebbenden verlangen, dat bij authentiek geschrift blijken zal. Dit wil dus zeggen, dat in bepaalde — en veel voorkomende — gevallen de hulp van den notaris moet worden ingeroepen. Dit „moeten" wettigt volkomen een tariefsbegrenzing. Anders is het geval wanneer belanghebbenden authentieke stukken vragen. Hierbij zal alleen gelet dienen te worden op het berekenen van honoraria die de grens der redelijkheid overschrijden.

Nu is het echter niet wel doenlijk tusschen deze twee groepen wel omlijnde grenzen te trekken en zal de commissie voor de taak staan een middenweg te vinden die billijk is voor beide partijen. Daarbij komt, dat in feite, het opstellen en passeeren der acte meestal het geringste deel uitmaakt van de door den notaris in eenige kwestie te praesteeren werkzaamheden die toch waarlijk ook beloond moeten worden. De belangrijkheid dier praestaties varieert dermate dat het practisch gesproken niet mogelijk is daar een tariefbepaling voor vast te leggen. En toch moet een modus gevonden worden om de begrenzing der honoraria met inachtname van al het voor een zaak verrichte werk, mogelijk te maken, waarbij er wel op dient te worden gelet dat de notaris een vertrouwenspositie bekleedt verworven na belangrijke studie en veelal lange stage zoodat kennis en ervaring een belangrijke factor in deze vormen.

Hoe het zij, de Commissie belooft Uwer Excellentie met voortvarendheid Hare taak aan te vatten en hoopt er in te kunnen slagen een tarief samen te stellen dat én de notarissen én de clienten bevredigt. Nóch in Nederland, nóch in Nederlands-Indië, — gezien de zeer oude bepalingen daaromtrent in die landen—heeft de regering het blijkbaar aangedurft.

CURAÇAOSE SPREEKWOORDEN.

143 — Wie met modder speelt, krijgt vuile handen.

144 — Een misdienaar heeft recht op kaarsenstompjes.

145 — Van een oude kip kan men een goede soep maken.

146 — De zeekrab zegt: Na mijn dood word ik mooi.

147 — Suiker prijst zichzelf niet aan.

148 — Alle vijf vingers zijn niet even lang.

149 — Een vuil varken zoekt altijd een witte muur om zijn rug te schuren.

150 — Grote vissen eten kleine vissen op.

151 — Oren zijn aan het hoofd om te horen.

152 — Met zachte woorden haal je onkruid uit de wildernis.

153 — Een magere hond zit altijd vol vlooien.

154 — Als je niet kunt bijten, laat dan ook niet je tanden zien.

155 — Een lege hand gaat niet naar de mond.

156 — Iedere deur heeft haar kruis.

157 — Beter een rustige slavernij dan een gevaarlijke vrijheid.

158 — De duif zegt: koeroekoeroe, wat voorbij is, is voorbij.

159 — Het drankje, dat goed is voor de maag van den schoenlapper, is slecht voor de maag van de kleermaker.

160 — Een tijger maakt alle mogelijk sprongen, maar springt niet achteruit.

161 — Wie niet kan lopen, moet kruipen.

162 — Een drankje van onvermogen geneest niet.

163 — Bid je eigen rozenkrans.

164 — Als je zoon van den koning was, dan was je prins.

165 — Oude bomen laten zich moeilijk verplanten.

166 — Als één schaap in de put valt, volgen al de anderen hem na.

167 — Luizen van je eigen hoofd bijten het hardst.

168 — Wat rijp is, kan niet meer groen worden.

169 — Gewoonte is recht.

170 — Verborgen liefde is verloren tijd.

171 — Vandaag is zeker, morgen is twijfelachtig.

172 — Je bent zoveel waard als je bezit.

173 — Het hert zegt: Om aan de mensen te ontkomen, ben ik in de bergen gevlucht.

174 — Een kolibri is in de regentijd het mooist.

175 — Een slang heeft geen poten, maar hij klimt in een cocospalm.

176 — Een geit pleit altijd voor de wildernis.

177 — Er zijn weldoeners, die een trap na krijgen.

178 — Zoals de muziek aangeeft, zo moet je dansen.

179 — Een koe zweert niet, nooit meer in de weide te zullen grazen.

180 — Een lege zak blijft niet staan.

181 — Beter in de armen van het Gouvernement dan in de mond van het volk.

182 — Wat Jantje niet geleerd heeft, zal Jan nooit meer leren.

183 — Schuld is als een beest, niemand wil er iets van weten.

184 — Na een blijde dag volgt

185 — Een vlieger gaat niet een droevige dag.

186 — Een mier maalt geen naar boven zonder staart. mais, maar haar grootmoeder verkoopt het wel.

187 — Vier ogen zien meer dan twee.

188 — De warawara zegt: Maak mij koning, maar niet in het land van mijn vader.

Kerkberichten

Week van 17 Sept. t/m 23 Sept.

Zo. Veertiende Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag.

Do. Mathaeus, Apostel en Evangelist.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

ST. ANNA-KERK. CATHEDRALE Otrabanda.

Pastoor: P. M. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Kruisweg.

Weekdagen:

Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
H. Missen om 5.30, 6 en 6.30 uur.
19.— Lof.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor: M. v.d. Elsen O.P., tel. 2170.

Zondag:

spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
12. — Algmene Aanbidding.
18.30. — Pontificale Lof met processie.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
19.— Rozenhoedje en Kruisweg.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Do.: 6.30 H. Mis en Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Vr.: 6.30 gezongen H. Mis.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967.
spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Julcio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367
spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34.
spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.